

ціальний, екологічний, креативний) є предметом наукових дискусій, а перспективи подальших розвідок у цьому напрямі доцільно розглядати зі студентами при вивченні курсу «Методологія наукових досліджень в обліку».

Література.

1. Кірейцев Г.Г. Економічна теорія та її вплив на розвиток національних систем бухгалтерського обліку / Г.Г. Кірейцев / Развитие бухгалтерского учёта и контроля в контексте европейской интеграции: Монография. Житомир-Краматорск: ЧП «Рута», 2005. – С. 44-63.

2. Лень В.С. Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика. навч. посібник / В.С. Лень, В.В. Гливенко. – К.: Вища школа, 2006, – 556 с.

3. Соколов Я.В. Инвентаризация – первый прием бухгалтерского учёта / Я.В. Соколов [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.buh.ru/documents>.

4. Сук Л.К. Бухгалтерський облік : [Навч. Посіб. – 2-ге вид., перероб. і доп.] / Л.К.Сук, П.Л.Сук . – К: Знання, 2008. – 507 с.

УДК 657

ПРО УМОВИ ДЕРЖАВНОЇ ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА

Карпенко Н.Г., доцент

Ліпський Р.В., аспірант

Полтавська державна аграрна академія

У статті досліджено необхідність надання та завдання державної фінансової підтримки агропромислового виробництва.

In the article the need for and objectives of public financial support for agricultural production.

Постановка проблеми. Агропромисловий комплекс переживає не найкращі часи: втрата техніки, тварин, важкі погодні умови, відсутність постійних ринкових зв'язків, низька конкурентоспроможність, специфічна соціальна інфраструктура села. На сьогоднішній день збитковим залишається понад третини сільськогосподарських підприємств України, незважаючи на значну підтримку агропромислового виробництва державою. Очевидно, що є проблема з раціональним розподілом та використанням державної фінансової підтримки, а також із формою надання її.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Державна підтримка сільського господарства існує в усіх країнах, незалежно від їх соціально-економічного розвитку, загального стану економіки взагалі, в т.ч. аграрного сектора, включаючи США, Канаду, Австралію. Участь держави у розвитку агропромислового виробництва зумовлена необхідністю підтримки суб'єктів аграрного ринку у різних її проявах: фінансова підтримка сільськогосподарських товаровиробників та переробних підприємств, виплата ПДВ-дотацій, спеціальний режим оподаткування.

Принципи і умови державного фінансування в США, Канаді, Австралії вже змінюються. Бюджетні кошти в чистому вигляді йдуть від фермера у наукові дослідження і розробки в сільському господарстві, на будову великомасштабної інфраструктури, наприклад, доріг, портів і електростанцій, на вклади у сільськогосподарські інститути і служби із поширення інформації, на освіту, санітарію, забезпечення чистою водою і охорону здоров'я.

Для вирішення складної ситуації на аграрному ринку України спрямовані окремі заходи по реалізації Концепції розвитку бухгалтерського обліку в аграрному секторі економіки України [3]. Держава створює сприятливе економічне середовище в аграрному секторі шляхом застосування різних видів підтримки, основними з яких є цінова політика, пільгове оподаткування, державна фінансова підтримка окремих програм, сприяння кредитному забезпеченню виробництва, розвиток страхування господарських ризиків, митно-тарифне регулювання.

Принципи надання, обліку та контролю державної фінансової підтримки розглянуто вченими і практиками та викладено в методичних рекомендаціях [4].

Постановка завдання. Метою статті є дослідження законодавства, теоретичного поняття та практичного застосування державної фінансової підтримки агропромислового сектора, що повинно сприяти збільшенню виробництва продукції та підвищенню забезпеченості населення продовольством.

Виклад основного матеріалу дослідження. Особлива роль підтримки агропромислового виробництва відведена державній фінансовій підтримці. Державна фінансова підтримка – цілеспрямоване державне регулювання виробничої діяльності господарюючих суб'єктів шляхом спрямування бюджетних коштів за програмами соціально-економічного розвитку або надання податкових пільг [4].

Економічна теорія володіє аргументами щодо підтримки державою сільськогосподарських виробників. Один з них - особливість еластичності попиту на сільськогосподарську продукцію. Доведено, що цей попит нееластичний, коефіцієнт еластичності приблизно складає 0,25, що означає: щоб продати сільгосппродукції більше на 10 %, слід знизити ціни на неї на 40 %. Таке співвідношення між обсягами реалізації і ціною лежить в основі такого судження: фермерові (сільгоспвиробнику) не вигідно нарощувати виробництво своєї продукції, тому що реалізація більшого обсягу продукції буде приносити йому менший дохід. (Зниження ціни при нееластичному попиті веде до зниження доходу фермера). Однак суспільство, носієм інтересів якого є держава, потребує збільшення обсягів виробництва сільськогосподарської продукції. Таким чином, щоб зацікавити фермера виробляти більший обсяг продукції, держава змушена покривати його збитки від цього, тобто надавати йому дотацію. Тому існує об'єктивна потреба у підтримці державою сільськогосподарських виробників [4].

Державна фінансова підтримка функціонує у двох видах:

- бюджетне фінансування - виділення коштів з державного бюджету на фінансування бюджетних програм з підтримки виробництва сільськогос-

подарської продукції;

- податкові пільги – відмова держави від податків на користь товаровиробників шляхом надання різноманітних пільг. В умовах нестачі вільних бюджетних коштів є вагомим та дієвим механізм непрямой підтримки сільськогосподарських товаровиробників.

До складу бюджетного фінансування відносяться поточні та капітальні трансферти, що класифікуються відповідно до Інструкції щодо застосування економічної класифікації № 495 від 25 лис. 2008 р. за кодами економічної класифікації 1310 та 2410. За рахунок поточних трансфертів КЕКВ 1310 фінансуються дотації до реалізаційної ціни товарів та субсидії на повну або часткову компенсацію витрат господарської діяльності, як, наприклад, дотація за екологічно чистою продукцією, часткова компенсація відсоткової ставки за залученими кредитами. Часткова компенсація капітальних витрат агропромислових підприємств відбувається за рахунок капітальних трансфертів КЕКВ 2410 та направляється на придбання визначених видів техніки, племінної худоби, закладення і вирощування багаторічних насаджень до початку плодоношення.

До категорій податкових пільг агропромислового виробника відносяться ПДВ-дотації, що повинні сплачуватися переробними підприємствами всіх форм власності за реалізовані ними молоко та молочні продукти, м'ясо та м'ясопродукти направляються сільськогосподарським виробникам за продані ними переробним підприємствам молоко і м'ясо в живій вазі. Крім того, застосовується спецрежим нарахування ПДВ, коли сума податку на додану вартість, нарахована сільськогосподарським підприємством на вартість поставлених ним сільськогосподарських товарів (послуг), не підлягає сплаті до бюджету та повністю залишається у розпорядженні такого сільськогосподарського підприємства для відшкодування суми податку, сплаченої поставальнику на вартість виробничих факторів, а за наявності залишку такої суми податку – для інших виробничих цілей.

Надходження бюджетного фінансування та надання податкових пільг починається з моменту введення в дію Закону про Державний бюджет на поточний рік на реєстраційні рахунки управлінь агропромислового розвитку, відкриті в територіальних органах Державного казначейства України. Надходження бюджетних коштів через органи Державного казначейства України надає можливість контролю за правильністю та цільовим їх використанням, що є основним завданням виконання Державного бюджету. Управління агропромислового розвитку, розглянувши подані сільськогосподарськими товаровиробниками документи про надання їм права на отримання державної фінансової підтримки в межах бюджетних призначень за окремими програмами, готує розподіл бюджетних асигнувань та перераховує кошти на окремі або поточні банківські рахунки товаровиробників з подальшим їх використанням. За отримані та використані кошти державної фінансової підтримки сільськогосподарські товаровиробники звітують як одержувачі коштів.

Облік державної фінансової підтримки здійснюється відповідно до:

- Закону України № 996-ХІУ від 19 лип. 1999 р. «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»;
- Податкового кодексу №2755-УІ від 2 груд. 2010 р.;
- Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженої наказом Міністерства фінансів України № 291 від 30 лист. 1999 р.;
- П(С)БО 2 «Баланс»;
- П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати»;
- П(С)БО 15 «Дохід».

Основні завдання розвитку агропромислового виробництва були викладені в Законі України № 2982-ІV від 18 жовт. 2005 р. «Про основні засади державної аграрної політики на період до 2015 року» та передбачають [2]:

- забезпечення в сільськогосподарському виробництві за допомогою системи державних організаційно-правових заходів прибутку на авансований капітал, включаючи вартість земельних ресурсів, не нижче середнього рівня по економіці держави;
- розроблення і запровадження державних та регіональних програм комплексного розвитку сільських територій, удосконалення державної підтримки розвитку підприємництва з метою розв'язання проблеми зайнятості сільського населення;
- державна підтримка розвитку конкурентоспроможного сільськогосподарського виробництва на основі кооперації та інтеграції;
- запровадження сучасних механізмів і методів формування прозорого ринку сільськогосподарської продукції, продовольства, капіталу, зокрема виробничих ресурсів та робочої сили;
- державна підтримка суб'єктів аграрного сектора шляхом концентрації державних ресурсів на пріоритетних напрямках розвитку, формування сприятливої цінової, фінансово-кредитної, страхової, податкової та бюджетної політики,
- державна підтримка підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації спеціалістів, виконання наукових досліджень для аграрного сектора.

Виходячи з вимог чинного законодавства та з погодження СОТ, визначаємо завдання державної фінансової підтримки аграрного сектора:

- розвиток та підтримка галузі тваринництва;
- розвиток та підтримка галузі рослинництва;
- здешевлення вартості кредитів;
- формування державного продовольчого резерву Аграрним фондом;
- застосування спеціального режиму оподаткування ПДВ для сільськогосподарських товаровиробників.

Зі вступом України до СОТ підтримка аграріїв здійснюється за дотриманням умов «жовтої скриньки» (підтримка, що викривляє торгівлю), тобто визначених розмірів підтримки. Однак для України немає обмежень у фінансуванні «зелених» програм (не пов'язаних з виробництвом) внутрішньої підтримки сільського господарства, вплив яких на торгівлю відсутній або мінімальний.

Використання коштів державної фінансової підтримки аграрного сектора передбачає і здійснення обов'язкового контролю їх використання. При цьому за мету визначається перевірка правильності призначення надання підтримки агропромислового виробництву, цільового та ефективного витрачання бюджетних коштів, правильності їх відображення в бухгалтерському обліку та звітності.

Література.

1. Закон України № 996-XIV від 19 лип. 1999 р. «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»
2. Закон України № 2982-IV від 18 жовт. 2005 р. «Про основні засади державної аграрної політики на період до 2015 року»
3. Концепція розвитку бухгалтерського обліку в аграрному секторі економіки України – рішення Колегії МАП України, протокол № 1 від 03.02.2009 р.
4. Методичні рекомендації з відображення в обліку державної фінансової підтримки агропромислового виробництва за редакцією В. М. Гаврилюка, В. М. Жука / ННЦ «Інститут аграрної економіки» - 2010 – 32 с.

УДК 631.164.23:323.326.63:339.9

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АГРОБІЗНЕСІ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ЗЕД

Кошова А.М., ст. викладач

Полтавська державна аграрна академія

Постановка проблеми. Проблема забезпечення населення країни продовольством набула виключно гострого характеру за роки глибокої та затяжної кризи в економіці України і нині є пріоритетною серед невідкладних проблем поточної та перспективної соціально-економічної політики держави. Одним з головних напрямів на шляху до інтеграції України в світове господарство наразі є активне проведення інвестиційної діяльності в агробізнесі. Дана умова дозволить агробізнесовим структурам приймобратити участь у міжнародній торгівлі, що дозволить агробізнесу України вийти на новий рівень свого розвитку. Проблема експортної діяльності розглядається в контексті зовнішньоекономічної інтеграції як найважливіша умова входу галузі у світову господарську систему.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичним і практичним аспектам інвестиційної діяльності в агробізнесі України за умови проведення зовнішньоекономічної діяльності присвячена досить велика кількість наукових робіт таких авторів як: В.П. Галушка, Джеймс Стонерерв, Девіз Долан, О.Гудзінський, Й.Завадський, С.М. Кваша, А.І.Кредісов, П.Т. Саблук та інших учених, а також деякий нагромаджений досвід з питань інвестиційної діяльності, викладений у працях вітчизняних та зарубіжних вчених.

Постановка завдання. Основним завданням дослідження є розгляд інвестиційної діяльності в світі, її вплив на продовольчу безпеку країн світу